

Sygn. akt II W 116/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 28 listopada 2014 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSR Krzysztof Bieńkowski

Protokolant: prac.sąd.Katarzyna Bogusz - Trojanowska

Przy udziale oskarżyciela publicznego z UC w Olsztynie Andrzeja Mościbrockiego

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 listopada 2014 r. sprawy:

J. Ł. (1), s. B. i H. z domu (...), ur. (...) w B.,

oskarżonego o to, że:

I. w dniu 23.07.2014r. na terenie targowiska miejskiego przy ul. (...) w O. przechowywał w samochodzie osobowym V. (...) nr rej.(...) wyroby akcyzowe importowane bez przedstawienia organowi celnemu, bez uprzedniego oznaczenia znakami akcyzy w postaci 79 paczek po 20 szt. papierosów różnych marek, od którego to towaru należny był podatek VAT w kwocie 310,00zł , podatek akcyzowy w kwocie 1209,00zł oraz cło w kwocie 51,00zł ,

- tj. o wykroczenie skarbowe określone w art. 54§1 i 3 k.k.s. w zw. z art.65 § 1 i 4 kks w zb. z art. 91 § 1 i 4 kks w zw. z art. 7 § 1 kks,

II. w dniu 09.07.2014r. oraz w dniu 23.07.2014r. na terenie targowiska miejskiego przy ul. (...) w O. , działając w krótkich odstępach czasu, dwukrotnie uniemożliwił funkcjonariuszom Urzędu Celnego w O. przeprowadzenie skutecznej kontroli celnej dotyczącej przechowywanych przez niego na terenie tego targowiska wyrobów akcyzowych bez polskich znaków akcyzy poprzez odmowę okazania dowodu osobistego, a następnie ucieczkę z miejsca kontroli

- tj. o wykroczenie skarbowe określone w art. 94§2 i 3 k.k.s. w zw. z art.6§2 k.k.s.

orzeka

I. oskarżonego **J. Ł. (1)** uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 54§1 i 3 k.k.s. w zb z art.65 § 1 i 4 kks w zb. z art. 91 § 1 i 4 kks w zw. z art. 7 § 1 kks oraz art.94§2 i 3 k.k.s. skazuje go, a na podstawie art. 65 § 4 kks w zw. z art. 7 § 2 kks przy zast. art.50§1 k.k.s. wymierza mu łącznie karę grzywny w wysokości 2000 (dwóch tysięcy) złotych;

II. na podstawie art. 49 § 1, 2 i 3 kks w zw. z art. 29 pkt 1 kks i art. 31 § 6 i § 7 kks orzeka przepadek poprzez zniszczenie zabezpieczonych w sprawie dowodów rzeczowych w postaci 79 paczek papierosów po 20 sztuk różnych marek;

III. na podstawie art. 113 § 1 kks w zw. z art. 624 § 1 kpk zwalnia oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych w całości.

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 09 lipca 2014r. funkcjonariusze z Oddziału Celnego w O. J. R. i B. G. wykonywali czynności kontrolne na terenie targowiska przy ul.(...) w O..

Na terenie targowiska funkcjonariusze zauważyli znanego im z wcześniejszych czynności kontrolnych oskarżonego J. Ł. (1).

W związku z uzyskanymi wcześniej informacjami, że tego dnia oskarżony miał zajmować się sprzedażą papierosów bez znaków akcyzy, funkcjonariusze przystąpili do kontroli wymienionego.

Po okazaniu legitymacji służbowych i prośbie o okazanie dowodu osobistego oskarżony zareagował gwałtownie i wulgarnie.

Następnie oskarżony poinformowany już o rozpoczęciu kontroli celnej, gdy funkcjonariusze chcieli przystąpić do przeszukania posiadanej przez oskarżonego torby gdzie mógł przechowywać towary bez znaków skarbowych akcyzy, uciekł z miejsca zdarzenia.

(dow : zezn.śwd.B. G. k.47, notatka k.2, zezn.śwd.J. R. k.47)

Kolejne spotkanie funkcjonariuszy celnych z oskarżonym miało miejsce również na terenie targowiska miejskiego przy ul.(...) w O. w dniu 23.07.2014r.

Wówczas funkcjonariusze UC w O. zauważyli J. Ł. (1) wyjmującego papierosy z samochodu osobowego marki V. (...) nr rej.(...).

Gdy podeszli do pojazdu oskarżony zbiegł.

Powrócił na miejsce po około 15 minutach, oświadczając, że jest współwłaścicielem pojazdu, a znajdujące się wewnątrz papierosy stanowią jego własność.

Funkcjonariusze UC przystąpili do kontroli, legitymując oskarżonego i zabezpieczając przechowywane w samochodzie papierosy bez polskich znaków skarbowych akcyzy.

W pewnym momencie oskarżony chwycił kilka pakietów już wyjętych z wnętrza pojazdu pakietów składowanych na dachu i uciekł.

Oskarżony zabrał w ten sposób około 40 paczek papierosów.

W trakcie kontroli w pojeździe oskarżonego zabezpieczono łącznie 79 paczek po 20 szt. papierosów różnych marek bez polskich znaków skarbowych akcyzy, od którego to towaru należne było cło w kwocie 51 zł, podatek akcyzowy w kwocie 1209,00zł oraz podatek VAT w kwocie 310,00zł.

(dow : zezn.śwd.R. G. k.47-48, zezn.śwd.A. P. k.48, notatka k.5, protokół zatrzymania przedmiotów i spis rzeczy k.5-6, wyliczenie wysokości należności celnych k.13-14, protokół oględzin rzeczy k.15, wykaz dowodów rzeczowych k.16)

Przesłuchany w charakterze podejrzanego w postępowaniu przygotowawczym J. Ł. (1) przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu przechowywania wyrobów akcyzowych bez polskich znaków skarbowych i odmówił składania wyjaśnień.

(dow : wyjaśn.osk.k.11)

W trakcie kolejnego przesłuchania na etapie postępowania przygotowawczego po przedstawieniu oskarżonemu zarzutów posiadania wyrobów akcyzowych i utrudniania kontroli celnej, oskarżony przyznał się do przedstawionych zarzutów i odmówił składania wyjaśnień.

(dow : wyjaśni.osk. k.33)

Przesłuchany na rozprawie oskarżony częściowo zmienił swoje stanowisko.

Przyznając się do posiadania wyrobów bez polskich znaków skarbowych akcyzy, oświadczył , że nie przyznaje się do popełnienia zarzucanego w pkt II utrudniania kontroli celnej.

Oskarżony wyjaśnił , że jego zdaniem „nie jest stosowne karanie mnie za ucieczkę” i „wiadomo, że jeśli ktoś ma wyroby to się ucieka z tymi papierosami”.

Stwierdził ponadto , że wyroby tytoniowe nabył od osoby, której nie pamięta gdyż „dużo osób przywozi je z za wschodniej granicy”.

(dow : wyjaśni.osk. k.46v)

Sąd zważył , co następuje :

Wyjaśnienia oskarżonego ocenić należy jako wiarygodne w części , w której przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów.

Nie można natomiast w najmniejszym stopniu podzielić stanowiska zaprezentowanego na rozprawie odnośnie zarzutu z pkt II aktu oskarżenia.

W tym zakresie wyjaśnienia oskarżonego ocenić należy jako próbę uchronienia się od prawno-karnych konsekwencji swojego zachowania.

Wskazać należy , że stan faktyczny nie był kwestionowany przez oskarżonego, a w świetle innych przeprowadzonych dowodów nie budzi on wątpliwości.

W ocenie Sądu spójne i logiczne zeznania funkcjonariuszy celnych , które to dowody ocenić należy jako wiarygodne, pozwalają w sposób pewny zrekonstruować przebieg zdarzeń opisany powyżej.

Relacje procesowe w/w znajdują ponadto odzwierciedlenie w innych zgromadzonych w toku postępowania dowodach w postaci dokumentów.

Podkreślenia wymaga , że J. Ł. w swoich złożonych na rozprawie wyjaśnieniach nie kwestionował przebiegu kontroli celnych, ale zaprezentował odmienną od oskarżyciela ocenę swojego zachowania, sprowadzającą się do tezy , że ucieczka z miejsca kontroli celnej jest realizacją prawa do obrony.

Nie były natomiast kwestionowane i nie budzą zdaniem Sądu okoliczności dotyczące posiadania przez oskarżonego towarów akcyzowych.

Sąd podziela wyliczenie wysokości narażonych na uszczuplenie należności publiczno-prawnych zakwestionowanych wyrobów akcyzowych przeprowadzone w toku postępowania przygotowawczego (protokół zatrzymania przedmiotów i spis rzeczy k.5-6 , wyliczenie wysokości należności celnych k.13-14) , albowiem dokonane one zostało przez kompetentne organy ,nie zwiera błędów natury formalnej czy merytorycznej i nie było kwestionowane.

W ocenie Sądu stanowisko oskarżonego zaprezentowane na rozprawie odnośnie zarzutu z pkt II aktu oskarżenia nie może zostać zaakceptowane.

Nawet bowiem przy szerokim ujęciu prawa do obrony nie obejmuje ono uprawnienia do popełnienia czynu zabronionego.

Oskarżony zdaje się nie dostrzegać, że w obu opisanych przypadkach kontrola celna już się rozpoczęła, a tym samym kontrolowany był zobowiązany do podporządkowania się poleceniom funkcjonariuszy.

Funkcjonariusze celni poinformowali oskarżonego kim są i rozpoczęli wykonywanie czynności służbowych.

Oskarżony miał więc pełną świadomość rozpoczęcia czynności kontrolnych i ich zniweczenie (względnie utrudnienie) poprzez ucieczkę stanowiło zachowanie sprzeczne z prawem, wyczerpujące znamiona czynu zabronionego.

Zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 27.08.2009r. o Służbie Celnej (Dz.U.2013.1404 j.t.) :

Art. 32. 1. Funkcjonariusze wykonujący kontrole są uprawnieni do:

- 1)żądania udostępniania akt, ksiąg i wszelkiego rodzaju ewidencji i dokumentów związanych z przedmiotem kontroli, w tym dokumentów elektronicznych, oraz do sporządzania z nich odpisów, kopii, wyciągów, notatek, wydruków i udokumentowanego pobierania danych w formie elektronicznej;
- 2)żądania zamknięcia dokumentacji dotyczącej towarów i czynności podlegających kontroli w celu umożliwienia porównania rzeczywistego stanu ze stanem ewidencyjnym;
- 3)legitymowania lub ustalania w inny sposób tożsamości osób;
- 4)przeszukiwania osób i pomieszczeń, w tym z użyciem urządzeń technicznych i psów służbowych;
- 5)przesłuchiwania świadków;
- 6)zasięgania opinii biegłych;
- 7)dokonywania oględzin;
- 8)badania towarów, surowców, półproduktów i wyrobów, w tym pobrania próbek towarów, surowców, półproduktów i wyrobów gotowych w celu ich zbadania;
- 9)przeprowadzania rewizji towarów, wyrobów i środków transportu, w tym z użyciem urządzeń technicznych i psów służbowych;
- 10)żądania powtórzenia, jeżeli to możliwe, każdej czynności, w wyniku której uzyskuje się dane o przyjmowanych, wydawanych lub wprowadzanych do procesu produkcyjnego surowcach, materiałach, produkcji w toku i półproduktach oraz uzyskanych produktach, wyrobach gotowych i wysokości strat produkcyjnych;
- 11)nakładania zamknięć urzędowych na urządzenia, pomieszczenia, naczynia oraz środki transportu;
- 12)uczestniczenia w podlegających kontroli czynnościach, o których mowa w art. 30 ust. 2 pkt 2;
- 13) ⁽⁴⁾ przeprowadzania w uzasadnionych przypadkach, w drodze eksperymentu, doświadczenia lub odtworzenia możliwości gry na automacie, gry na automacie o niskich wygranych lub gry na innym urządzeniu;
- 13) ⁽⁵⁾ przeprowadzania w uzasadnionych przypadkach, w drodze eksperymentu, doświadczenia lub odtworzenia możliwości gry na automacie lub gry na innym urządzeniu;
- 14)zabezpieczania zebranych dowodów;
- 15)sporządzania szkiców, filmowania i fotografowania oraz dokonywania nagrań dźwiękowych;

16)zatrzymywania i kontrolowania środków transportu oraz statków w rozumieniu ustawy z dnia 18 września 2001 r. - Kodeks morski (Dz. U. z 2013 r. poz. 758 i 1014) i ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 857, z późn. zm.);

17)zbierania niezbędnych materiałów w zakresie kontroli.

2. Funkcjonariusze są upoważnieni do wstępu i poruszania się po terenie podmiotu podlegającego kontroli bez potrzeby uzyskania przepustki oraz nie podlegają rewizji osobistej przewidzianej w regulaminie wewnętrznym tego podmiotu. Funkcjonariusze podlegają przepisom o bezpieczeństwie i higienie pracy obowiązującym ten podmiot.

3. Funkcjonariusze są uprawnieni do wydawania osobom poleceń określonego zachowania się, w granicach niezbędnych do wykonania czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 3, 4, 9 i 16, albo w celu uniknięcia bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa osób lub mienia.

Z kolei pojęcie kontroli celnej definiuje Wspólnotowy Kodeks Celny (Dz.U.UE L z dnia 19 października 1992 r.) w art. 4 :

"Kontrola celna" oznacza wykonywanie specjalnych czynności przez organy celne w celu zapewnienia prawidłowego stosowania przepisów celnych i innych przepisów dotyczących wwozu, wywozu, tranzytu, przewozu i końcowego wykorzystania towarów w obrocie pomiędzy obszarem celnym Wspólnoty a państwami trzecimi oraz obecności towarów nieposiadających statusu wspólnotowego; takie działania mogą obejmować weryfikację towarów, sprawdzanie danych na zgłoszeniu oraz istnienia i autentyczności dokumentów elektronicznych lub sporządzonych w formie pisemnej, kontrolę księgowości i innych dokumentów przedsiębiorstw, kontrolę środków transportu, kontrolę bagaży i innych towarów przewożonych przez osoby oraz prowadzenie dochodzeń w postępowaniu administracyjnym i innych podobnych czynności.

W świetle cytowanych regulacji prawnych w realiach niniejszej sprawy nie budzi wątpliwości ,że oskarżony w pełni świadomie utrudnił czynności kontroli celnej i nie podporządkowując się poleceniom funkcjonariuszy naruszył dyspozycję art.94§2 k.k.s.

Biorąc pod uwagę charakter i miejsce kontroli oraz jej cel trafne było, zdaniem Sądu zakwalifikowanie zachowania oskarżonego jako wypadku mniejszej wagi , t.j. jako wykroczenie z art.94§3 k.k.s.

Z kolei przechowywanie papierosów bez znaków skarbowych akcyzy, biorąc pod uwagę wysokość narażonych na uszczuplenie należności publiczno-prawnych należało zakwalifikować jako wykroczenie karno-skarbowe z art.54§1 i 3 k.k.s. w zw. z art.65§1 i 4 k.k.s. w zb. z art.91§1 i 4 k.k.s. w zw. z art.7§1 k.k.s.

Wymierzając karę oskarżonemu Sąd miał na uwadze całokształt okoliczności zarówno łagodzących jak i obciążających , w szczególności stopień społecznej szkodliwości popełnionego przez niego czynu i stopień winy.

Określając wysokość kary Sąd uwzględnił również cele zapobiegawcze i wychowawcze kary w stosunku do sprawcy , a ponadto potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Wymierzając karę oskarżonemu, Sąd wziął pod uwagę powyższe dyrektywy , a w szczególności jako okoliczności obciążające uwzględnił stosunkowo znaczną ilość towarów akcyzowych i niemalą wysokość narażonych na uszczuplenie należności publiczno-prawnych.

Ponadto w zakresie czynów z art.94 k.k.s Sąd uwzględnił swoistą arogancję i uporczywość w działaniu oskarżonego i realny wpływ tych zachowań na czynności służbowe funkcjonariuszy w dniu 09.07.2014r.

Ponadto Sąd uwzględnił również uprzednią karalność oskarżonego za wykroczenia podobnego rodzaju (k.20-21)

W ocenie Sądu kara grzywny orzeczona łącznie w oparciu o art.50§1 k.k.s. w wymiarze 2000 zł jest adekwatną do wagi czynów sankcją, a co również istotne – karą realną do wykonania.

Przy ocenie dolegliwości kary trzeba również , zdaniem Sądu uwzględnić orzeczony w pkt II wyroku obligatoryjny środek karny przepadku przedmiotów.

Sąd w oparciu o art.624§1 k.p.k. w zw. z art.113§1 k.k.s. zwolnił oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych , uznając , że ich poniesienie byłoby dla niego zbyt uciążliwe z uwagi na sytuację materialną i niskie dochody.